

Prof. PhDr. Jan Kumpera, CSc.

Emeritní vedoucí Katedry historie
Pedagogické fakulty
Západočeské univerzity Plzeň

Jana ONDREIČKOVÁ, DiS. OPATI TEPELSKÉHO KLÁŠTERA V 19. A 20. STOLETÍ.

Bakalářská práce. Historie se zaměřením na vzdělávání. Vedoucí práce: doc. PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D.

Katedra historie Fakulty pedagogické Západočeské univerzity v Plzni 2021, 57 stran textu + 15 arabsky číslovaných příloh na 12 římsky označených stránkách, 158 poznámek pod čarou.

Struktura práce je promyšlená a přehledná. Úvodem autorka shrnuje stručně dějiny premonstrátského řádu v Evropě i Čechách a pak se již plně zaměřila na klášter v Teplé i dějiny přilehlého stejnojmenného klášterního městečka. Biografický medailon věnuje klíčové postavě zakladatele blahoslaveného Hroznaty, předka rodu Hroznatovců. Postupně na základě dostupné literatury sleduje osudy kláštera v proměnách hlavních historických epoch. Činí tak zasvěceně a poučeně, styl vyprávění je čtivý, formální stránka s využitím věcných odkazů odpovídá obvyklému standardu a svědčí i o širší prostudované literatury.

Tematické těžiště práce ovšem spočívá v přehledu tepelských opatů od konce 18.století do současnosti se čtyřicetiletou pauzou v době totalitního útlaku církve). Celkem se tak jedná o třináct biogramů od Raymunda Hubla (+1801) až po prvního novodobého etnický českého opata Heřmana Tyla (1946 – 1992, s vynucenou pauzou za komunistického režimu) a

a několikaměsíční opatskou epizodu Jana Křtitele Franzeho (ročník 1946, v roce 1993, jaké byly důvody rezignace?). Z opatů 19.století věnuje autorka větší pozornost zejména Karlu Kryštofovi Reitenbergrovi (1801-1827), rodákovi z blízkého městečka Úterý (1779) a také zakladateli jak Mariánských Lázní, tak Filozofického ústavu v Plzni. Zaujmu i osudy dvou posledních německých opatů, dlouhé éry Gilberta Helmera, vzdělaného budovatele novobarokní tepelské knihovny (1900-1944, jaký byl jeho vztah k Henleinovi a nacistům?) a poté 50.tepelského opata a také historika Petra Möhlera (1944-1946), dvojjazyčného a neprávem obviněného v roce 1945 z kolaborace s nacisty a následně šikanovaného.

Jen příběh Heřmana Tyla by stál za podrobnější životopisnou studii v kontextu církevních perzekucí po roce 1948 a v padesátých letech.

Také by mne zajímalo, proč po poněkud zásadné rezignaci ještě mladého opata Franzeho nastala osmnáctiletá éra správy klášterních administrátorů až po nynějšího 53.(?) opata Filipa Lobkowicze. Cenný zdroj k současnému dění představuje do závěru vložené vyprávění P. Augustina Jána Kováčka (užitečný to příklad aplikace metody orální historie, jedná se o upravený přepis autorky z audionahrávky z roku 2020), které částečně osvětluje složitý vývoj místní kanonie od 90.let minulého století i oslavy 800.výročí založení kláštera. Kolik je v Teplé vlastně řeholníků a jaké jsou národnosti (vedle Čechů i Slováci a Poláci či jiní cizinci?)? Nejasná je pro mne autorčino sdělení na str.41: "... První z nich byla událost, kdy byl blahoslavený Hroznata prohlášen za svatého také díky iniciativě Tyla". Mimochodem, co se autorka dozvěděla aktuálního v záležitosti snahy o svatořečení blahoslaveného Hroznaty?

Cením si autorčiny píle, doložené obsáhlým senzace literatury a dostupných pramenů, vhodný je i terminologický slovníček.

Předloženou práci považuji za zdařilou jak po formální, tak odborné a stylistické stránce. O heuristické svědomitosti svědčí i obsáhlá prostudovaná literatura i využití dostupných elektronických zdrojů. Nepřehlédnutelná je i přílohová část, opírající se o aktuální a kvalitní autorské fotografie. Proto doporučuji bakalářskou studii slečny Ondreíčkové k úspěšné i obhajobě s hodnocením „výborně“.

Jan Kumpera, oponent práce, 26.května 2021

Sedláčkova 39, 306 19 Plzeň; tel. 377 636 601; fax 377 636 612
e-mail: jkumpera@khi.zcu.cz, j.kumpera@seznam.cz
Raisova 9, 300 01 Plzeň; tel. 377 370 677